

[äänite alkaa]

Haastattelija 1 [00:00:06]: Tervetuloa Maailmanparannus-podcastiin. Olen toimittaja, kirjailija Kimmo Ohtonen. Maailma ei huku ainoastaan roskaan ja sontaan, vaan myös tietoon. Some pursuaa päivittäin kaikenlaista informaatiota, usein aika kyseenalaistakin. Elämästä on tullut entistä kaoottisempaa ja usein sitä mieltii, että mitä täällä nyt oikein tapahtuu ja miksi. Mä oonkin huomannut, että teknologian huimasta kehityksestä huolimatta usein se kurantein tieto jota me nyt kipeästi tarvitaan, löytyy, mistäs muualtakaan kuin kirjoista. Siksi Maailmanparannus-podcastissa etsitään ympäristökysymysten ympärillä niitä tiedonjyväisiä ja oivalluksia, joilla me voidaan tehdä maailmasta astetta parempi paikka, yksi kirja kerrallaan. Jokaisessa jaksossa saan vieraakseni kirjailijan, jonka kanssa parannamme maailmaa niin kuin huomista ei olisikaan. Tässä jaksossa maailmaa parantaa kanssani meteorologi ja tietokirjailija Kerttu Kotakorpi. Kerttu on koko kansan tuntema meteorologi ja nykyään hän työstää Ylellä ilmastonmuutosta käsittelevää televisiosarjaa. Oppaanamme toimii Kertun esikoistietokirja, Suomen luonto 2100 – tutkimusretki tulevaisuuteen. Mistä siis tarkalleen ottaen tämä idea, että Suomen luonto 2100? Mistä se lähti?

Puhuja 1 [00:01:30]: Minä tosiaan sain tämän kirjan tarjottimella annettuna, että Basarin Ilpo Jäppinen otti minuun yhteyttä. Hän on siellä tietokirjavastaavana, että olisitko kiinnostunut kirjoittamaan kirjan ilmastonmuutoksesta, koska he olivat sitä mieltä että pitäisi kirjoittaa suomeksi suomalaisille kirja ilmastonmuutoksesta. Minä olin, että ehdottomasti. Olin miettinyt, että 50-vuotissuunnitelma, että joskus vielä kirjoitan kirjan. Ehdottomasti lähden kirjoittamaan. Mutta se mun ajatus on ollut aina, että miten kirjoittais tai kertois ilmastonmuutoksesta niin, että se olisi mahdollisimman helposti jotenkin ymmärrettävä ja sisäistettävä, kun ilmastonmuutokseen liittyy niin paljon kaikkea sellaisia skenaarioita ja virhemarginaaleja ja kaikkia sellaisia asioita, mitkä eivät ehkä ole ihmisille jotka eivät ole tieteessä sisällä, niin kauhean helposti lähestyttäviä, ja tekee siitä vähän sellaista hämäämistä, että onko tämä nyt edes varmaa ja tapahtuuko tässä oikeasti mitään. Sitten ajattelin, että no, mutta jos unohtais ne kaikki skenaariot ja muut ja vaan tiivistelmä siihen kirjan alkuun ja sitten, että veis vaan ihmiset sinne tulevaisuuden Suomeen, että miltä siellä sitten näyttäisi. Koska sitten jos valitsee vain yhden niistä mahdollisista tulevaisuuksista, niin sitten ei tarvitse käydä läpi niitä kaikkia mahdollisuuksia joita siinä on. Ja yritin myös siinä kirjoittaessa tasoitella niitä, että se on tavallaan yksi mahdollinen suunta, mihin ollaan menossa. Se oli oikeastaan se ehkä mitä mä sitten, että sit kun mä päädyin siihen että mennään sinne tulevaisuuteen katsomaan, että miltä Suomessa näyttää, et vaikka mä lähdin kirjoittamaan kirjaa ilmastosta, niin sitten tuli luontokirja, koska sitten kun mä mietin että okei, mikä asia pysyy, niin meillä on luontoa ja siellä liikutaan edelleen. En halunnut ottaa kantaa siihen miten 80 vuoden päästä liikutaan, tai missä asutaan tai miten asutaan. Sitten ajattelin että se metsässä kävely on sellaista, mitä voi... Sitä on tehty 100 vuotta sitten ja sitä tehdään myös 100 vuoden päästä.

Haastattelija 1 [00:03:48]: Tuo on hyvä ajatus. Ja jos mieltii, että sinun pitäisi ottaa kaikki mahdolliset muuttujat ja teknologian kehitys ja näin, niin siitä tulisi sellainen Täällä pohjantähden alla -eepos, että siinä olisi joku 1500 sivua ja näin, että se ei välttämättä olisi

kovin lähestyttävä. Kuten sanoit, niin sitten se voisi myös ehkä vähän levitä, koska niiden mahdollisuuksien määrä on aika loputon kyllä.

Puhuja 1 [00:04:10]: Niin on, joo. Ja sitten jotenkin ehkä ajattelin, että kun oma tausta on siellä telkkarissa ja on vähän semmoinen koko kansan tuntema, että sitten tavallaan mulla voisi ehkä olla semmoinen mahdollisuus, että mä voisin puhutella semmoisia ihmisiä jotka eivät välttämättä muuten tarttuisi ilmastonmuutoksesta kertovaan kirjaan. Niin, sitten mä ajattelin, että jos se on mahdollista, niin sitten kirjoitetaan se niin ettei tule sellaista oloa, että tätä ei ole kirjoitettu mulle, että mä en ymmärrä mistä täällä puhutaan. Että kieli ja muu olisi mahdollisimman simppeleä.

Haastattelija 1 [00:04:40]: Niinpä ja se oli, kun itse luin ja on totta kai... En ole todellakaan asiantuntija ilmastonmuutoksesta tai perehtinyt siihen, mutta lukenut sitä kiinnostuneena aiheesta, niin tuli paljon uutta tietoa, mutta kuten sanoit, että ymmärrettävässä muodossa. Ettei tarvinnut miettiä, että menee ihan ilmastotieteeksi tai näin, että putoaa kärryiltä. Minkälaista palautetta olet saanut? Kuten sanoit, että ilmastonmuutoshan jo sanana herättää aika vahvoja tunteita.

Puhuja 1 [00:05:07]: Tosi positiivista palautetta olen kyllä saanut. Ehkä kuitenkin ne jotka siihen kirjaan tarttuu, niin ovat jollain tavalla kiinnostuneet aiheesta tai sisäistäneet sen. Ehkä se sellainen paras palaute mitä on saanut, että se sopisi vaikka lukioon, että se olisi sellainen perusteos ja just helposti ymmärrettävä, niin siinä ehkä on tavoitettu jotenkin sitä mitä minä lähdin hakemaan.

Haastattelija 1 [00:05:38]: Mietin nyt pienen tytön isänä, niin varmasti monilla vanhemmilla on silleen, että kun lapset kysyy ja näin, niin myös silleen että vanhemmille käydä vuoropuhelua lasten kanssa. Tosi paljon eri näkökulmasta, että kuten sanoit että toi on myös luontokirja, että toi ei ole todellakaan mikään että me puhutaan vaan ilmastosta, sen vaikutuksista. Tämmöinen ajatus itsellä tuli. Olet omistanut ton kirjan Suomen luonnolle. Miksi?

Puhuja 1 [00:06:01]: No, se oli semmoinen päähänpisto, että siinä vaiheessa kun kirja oli valmis, niin oli että hei, haluatko tähän jonkun omistuskirjoituksen. Sitten olin, että tähän on niinkun Suomen luonnolle tehty. Se on semmoinen jotenkin, että haluaisin että se Suomen luonto on tulevaisuudessa myös yhtä mahtava, ihana ja helposti lähestyttävä, kuin se on minulle ollut tänä päivänä. Ja sitten ehkä myös semmoinen, että haluaisin että ihmiset lukisivat vaikka tuon kirjan ja miettivät ilmastonmuutosta ja tekisivät osansa sen hillitsemisessä, että Suomen luontokin voisi mahdollisimman hyvin tulevaisuudessa. Ehkä semmoinen ajatus siinä mulla oli takana.

Haastattelija 1 [00:06:50]: Hieno ajatus. Mehän ei ole aikaisemmin tavattu, mutta kun olen somesta seurannut sun meininkiä, niin mulle ainakin on välittynyt semmoinen kuva että olet aikamoinen luontoihminen ja että sua kiinnostaa erinäiset elämänmuodot, luontokappalet ja sä kuvaat paljon. Olenko tulkinnut ihan oikein?

Puhuja 1 [00:07:11]: Just näin. Se on jotenkin hauskaa, että ehkä tuon kirjan myötä vielä ja sitten sen somen myötä ja muuta, että en mä ollut jotenkin edes yhtään ajatellut, kun en mä

kuitenkaan ole mikään semmoinen, niinkun tiedätkö että olisin viettänyt lukuisia öitä metsässä elämäni aikana aina ja muuta, mutta että ehkä semmoinen... Jollain tavalla tosi arkisesti se luonto on aina ollut osa elämääni, että olen liikkunut pyörällä ja kävellen ja tykännyt liikkua metsässä ja luonnossa, missä vaan. Soilla ja vesistöissä. Sitten keksin, siitä on ehkä joku 5–7 vuotta, kun innostuin jotenkin linnuista, että haluan tietää lisää. Linnut on jotenkin sellainen suhteellisen vielä helposti rajautuva eliöryhmä ja olen tutustunut niihin. Sitä kautta tietenkkin myös taas liikkunut enemmän luonnossa. Kyllähän se vie mukanaan. Ja ehkä myös sille kaikelle somelle, työlle ja kirjoittamiselle täydellistä vastapainoa, että sittenhän mä en ole millään tavalla töissä tai somessa, kun olen siellä luonnossa, vaan sitten olen seuraavana osapuolena.

Haastattelija 1 [00:08:23]: Mistä se lähti, tuo luontokuvausharrastus? Milloin se on alkanut?

Puhuja 1 [00:08:27]: Olen ollut kyllä kiinnostunut kuvaamisesta, mutta ehkä enemmän se on ollut sitä, että on kiva kun kännyköissä on kamera, että sitten kun vaan liikkuu niin voi ottaa kuvan, kun näkee jotain hienoa. Mutta kyllähän aika nopeastihan se ei ihan riitä. Olisiko siitä joku kymmenkunta vuotta, kun päätin että ostan järjestelmäkameran jossa on vähän ulottuvuutta enemmän. Sit se on vaan kiva pitää mukana kameraa ja ottaa kuvia niistä hienoista jutuista, mitä näkee. Mutta enemmän juuri niin päin, että varmaan oikea luontokuvaaja miettii minkälaisen kuvan haluaa ja koettaa sitä jotenkin jahdata, mutta minulle se on enemmän sitä että mä vaan liikun luonnossa ja otan kuvia niistä asioista, mitä saatan nähdä. En ole aamuyöllä liikkeellä, että kyllä se on silloin kun sattuu huvittamaan ulkoilu.

Haastattelija 1 [00:09:30]: No, mutta päivälinnuthan ovat liikkeellä päivällä. Niitähän näkyy sun kuvissa aika paljon, just lintuja.

Puhuja 1 [00:09:37]: Joo, niinpä. Koska sitten tavallaan... No, on kasvejakin kiva kuvata ja hyönteisiä jos niitä sattuu kohdalle, mutta ehkä ne linnut on silleen, että niissä on jotain semmoista enemmän elämää, tai semmoinen tunne että nyt mä saan kiinni jotakin, ja sitten tietenkkin kun niitä seuraa... Ja sitten se on vähän semmoinen käytännön asia myös, että sitten kun ottaa kuvia niistä linnuista, niin niitä voi sitten tunnistaa ja opetella tunnistamaan ja sitten niistä saa joskus jonkun hienonkin kuvan.

Haastattelija 1 [00:10:06]: Pakko mainita, nyt tässä... Tämä podcast tulee ulos tässä syyskuun puolivälistä, niin näillä main sulta ilmestyy toinen kirja.

Puhuja 1 [00:10:21]: Kyllä vaan.

Haastattelija 1 [00:10:22]: Pakko kysyä siitä vähän, mistä siinä on kysymys.

Puhuja 1 [00:10:17]: Minun luontoni kertoo näistä asioista, joista on puhuttu. Siitä luontosuhteesta ja luonnossa liikkumisesta ja mitä se antaa. Ja mitä siellä voi nähdä myös, että on tietokirja, että sielläkin on sitä tietoa, mutta on sitten aika paljon omaa pohdintaa myös luontosuhteesta. Ja sitten niitä kuvia, niitä omaottamia kuvia. Täytyy sanoa, että tuntuu aika hienolta, että niitä omia kuvia nyt sitten julkaistaan.

Haastattelija 1 [00:10:50]: Mahtavaa. Odotan innolla, että pääsen lukemaan senkin. Sä mainitsit tossa, että olet tullut tunnetuksi koko kansalle meteorologina ja siinä on tavallaan se selkeä rooli. Ja nyt sä oot tämän kirjan myötä ja nyt TV:nkin puolella lähtenyt sinne toiselle puolelle, tutustumaan ja tutkimaan niitä luonnon ihmeitä, mutta sitä myötä myös ongelmia joita meillä tässä ajassa on. Minkälainen tämä siirtymä on ollut sieltä uutistudiosta sinne metsään?

Puhuja 1 [00:11:18]: Onneksi se on tapahtunut pikkuhiljaa, että en ole yhtäkkiä hypännyt. Kyllä mä jo aikaisemmin sillon, kun olen tehnyt säätiedotuksia pelkästään, niin olen puhunut ilmastonmuutoksesta ja koittanut pitää sitä esillä vaikka uutisissa ja sellaisissa, missä on voinut itse päättää vaikka keskustelunaiheita ja muuta. Että olen tietoisesti koittanut sitä tuoda. Tämä on syy minkä takia vaikka esimerkiksi kustantaja otti muhun yhteyttä, että olen puhunut julkisesti ilmastonmuutoksesta. Varmaan sitten sen kirjan myötä koki sellaisen herätyksen, tämän Suomen luonto 2100 -kirjan myötä, että tämä on se juttu mitä mä nyt teen, että puhun ilmastonmuutoksesta ja luonnosta, koska ne ovat niin tiiviisti yhteydessä, että vaikka mäkin ehkä ajattelin että se ilmastonmuutos on se mun juttu, mutta sitten se luonto on kuitenkin niin lähellä ja luontokato ja miten ne liittyvät toisiinsa. Ja ehkä myös se, että se on myös jotenkin helpommin lähestyttävä aihe ehkä se luonnossa tapahtuvat muutokset, kuin sitten se mitä ilmastossa tapahtuu. Tai ainakin itselle tuntuu, että se saattaa olla ehkä helpompi ihmisten jotenkin ymmärtää tai sisäistää, että mitä niissä eliölajeissa tapahtuu, kuin ehkä se että mitä siinä keskilämpötilassa tai jossain sateisuudessa tapahtuu. Sen takia olen kokenut, että ne molemmat on hyvä pari, pitää yhdessä. Sitten pikkuhiljaa on tullut tuo kirja ja sitten on tullut se some ja sitten on pikkuhiljaa ehkä luonut sellaisen itselle sopivan repertuaarin niitä tapoja puhua niistä aiheista. Ja oli myös ihan pitkällinen prosessi, että ajattelin sitä jo ennen kirjaa, että Ylen pitäisi tehdä ohjelma ilmastonmuutoksesta ja olen miettinyt miten pääsisin tekemään sellaista. Sitten löytyi oikeat ihmiset ja lopulta nyt tällä hetkellä teen myös sitä sarjaa ilmastonmuutoksesta Ylen Markku Sipin kanssa. Meillä on hyvä tiimi siinä. Kyllä silleen hyvin jännällä tavalla ja hienolla tavalla asiat loksahdelleet paikalleen.

Haastattelija 1 [00:13:44]: Niinpä, monia juttuja. Se sarjahan nähdään, eiks se oo ensi vuonna, 2024 jossain vaiheessa?

Puhuja 1 [00:13:47]: Joo, kyllä. Nyt kuvataan tää vuosi ja sitten jossain vaiheessa ensi vuonna tulee ulos, kunhan tiedetään aikataulut ja nimi ja muut. Että vielä aika paljon auki olevia asioita.

Haastattelija 1 [00:13:59]: Mutta tuo on jännä mitä sanoit, että munkin kohdalla, että voisi aina ajatella, että joo, mulle on ollut aina selvää, mutta joillain on selvää että mitä ne haluaa elämässään ja ne menee määrätietoisesti sitä kohti. Mutta sitten monesti se voi olla sattumaa, että se voi olla siellä takaraivossa, että olisi kiva tehdä näin, kuten sullakin toi TV-ohjelma ja pitäisi ja sitten asiat jossain vaiheessa vaan loksahdetaan paikalleen ja tässä ollaan.

Puhuja 1 [00:14:20]: Niin ja sitten tavallaan se, että mäkin olin haaveillut siitä TV-ohjelmasta, mutta ehkä sitten piti just kirjoittaa yksi kirja ensin ja luoda somessa semmoista kuvaa itsestä, ennen kuin tavallaan oli valmis siihen.

Haastattelija 1 [00:14:33]: Niin, se helposti ihmisten mielissä lokeroituu, kun julkisuudessa tehdään työtä, että toi tekee tota ja toi on se ilmastotyyppi ja toi on se sääntyyppi ja toi on se luontotyyppi ja niin pois päin. Tässä, niin kuin sanoit tossa aikaisemmin, että tosiaan toi luonto on tässä tosi lähellä, että siellä mennään metsässä ja tuntureilla ja tavataan niitä luontokappaleita, lintuja paljon ja niitä muutoksia käydään läpi. Mutta ennen kuin mennään niihin, niin Kerttu, puhutaan vähän siitä ilmastonmuutoksesta. Sehän on aina ihana aihe. Voitko vähän avata, ei 2100, vaan mitkä tällä hetkellä on ne keskeiset asiat? Jos mä menisin tästä pätemään kaverille seuraavaksi, että miten se ilmastonmuutos näkyy Suomen luonnossa, niin miten se näkyy tällä hetkellä

Puhuja 1 [00:15:19]: No siis, nyt ihan mitä tällä hetkellä on tapahtunut, niin viimeisen kymmenen vuoden aikana on... Tai siis tässä 30 vuoden aikana on kaksi viikkoa koko maassa lumentulo myöhästynyt. Etelä- ja länsirannikolla kuukauden verran. Ahvenanmaalla taisi olla yli 50 päivää. Että kyllähän se lumen määrän väheneminen, tai lumiajan lyheneminen on se oleellinen. Sitten taas määrissä, niin sademäärät kasvaa. Meillä on 9% kasvanut sademäärä, mikä on oikeasti aika iso muutos, kun miettii että en mitenkään kuivaa ole Suomessa ollut, että 9% on kuitenkin ihan merkittävä ero. Ja se lämpötila on noussut 2,3 astetta, taisi olla viimeinen lukema, että kyllä se on ihan selkeä muutos. Se tietenkään mitä sitten pitää aina muistaa, että kun meillä on niin isoa se vaihtelu päivästä toiseen ja kuukaudesta toiseen ja vuodestakin toiseen, niin sitten se sellainen miesmuisti on aika lyhyt ja se ihmisen oma kokemus ei aina pidä paikkaansa tavallaan tilastojen kanssa. Että edelleenhan meillä on talvisin lunta ja pakkasta, eikä kukaan ole väittänyt että ne olisi häviämässä kokonaan, mutta että olihan meillä tuossa jo yksi talvi, 2020, kun eteläosassa maata ei, tai melkein keskiosia myöten ei kunnan talvea ollut, että olisi ollut pysyvästi lunta maassa. Siihen suuntaan ollaan menossa, mutta sekin pysyy edelleen aika harvinaisena, sen tyyppinen tilanne pitkälle tulevaisuuteen. Mutta kyllä se talvi on tietenkään se isoin, missä ne isommat muutokset on, että sekä lämpötilojen nousu että sademäärien kasvu on kaksinkertaista talvella verrattuna kesäaikaan. Vaikka tietenkään kesäisin varsinkin paljon puhutaan siitä helteistä ja muusta, niin sitten se on maltillisempia ne muutokset. Mutta kyllä se semmoinen vaihtelevuuden kasvu, että just ne helleputket on pidempiä, että mitä meillä nyt oli vaikka tuossa toissa kesänä, niin enemmän sellaista ja vähemmän semmoista vanhaa keskimääristä.

Haastattelija 1 [00:17:43]: Niinpä, huokaan tässä nyt, kun mietin näitä omakohtaisia havaintoja. Mä muistan, kun mä asuin Englannissa pitkään sitten 2000-luvun alkupuolella, 2005, 2006, 2007. Sitten kun tuli pitkän tauon jälkeen Suomeen jouluksi, niin sitten alkoi itsellä tulemaan se havahtuminen siihen, että kun aina sataa vettä, että kun oli tottunut... - 81 syntynyt ja Keravalla asunut ensimmäiset 10 vuotta elämästä, niin ne aina oli... Oli ihan siis valkoinen joulu ja sitten hyviä talvia. Näkee kuvista, että tämä ei ole mikään romantisoitu. Totta kai siinä tulee heti mieleen, että onko tämä vaan sitten niitä vaihteluita, mutta tämä on jo silloin ollut käynnissä, tämä prosessi.

Puhuja 1 [00:18:24]: Kyllä. Se on ihan, joo. Ja siis tällä hetkellä se keskimääräinen lumentulo etelärannikolla on siinä jouluna. Että ei ihme, että se siinä sen huomaa, että varmasti vielä muutama kymmenen vuotta sitten keskimääräinen lumentulo on ollut pari viikkoa aikaisemmin, niin tietenkään se sitten on ollut oikeasti lumen se joulu. Nyt kyllä voin kokemuksesta sanoa, että aika monena jouluna tässä on jännitetty meteorologina, että

onko sitten jouluna lunta vai ei, just etelärannikolla. Tietenkin pohjoisessa ja idässä se on erilainen se tilanne, että sitä lunta on jouluna, mutta toki sielläkin se myöhemmin tulee.

Haastattelija 1 [00:19:06]: Se on varmaan kivempi kertoa katsojille, että on tulossa valkoinen joulu, kuin sateinen joulu.

Puhuja 1 [00:19:10]: On se kiva. On se kivaa, mutta kyllä mä oon opetellut tässä vuosien varrella sanomaan, että kannattaa sitä joulumieltä etsiä jostain muualta kuin siitä lumipeitteestä.

Haastattelija 1 [00:19:20]: Täytyy ruveta henkisesti jo etsimään sitä joulumieltä sitten tässä muista asioista, kun ei tiedä. Tässä on muuten nyt ollut viime vuosina... Niin kuin sanoit, 2020 oli käytännössä lumeton talvi etelässä, mutta nyt on ollut pari aika lumista talvea, niin olen huomannut tälleen omassa kuplassa ja ympäri ämpäri kun olen seurannut, että moni on ollut epätietoinen, että hetkinen, mites tämä nyt näin menee, kun etelässäkin voi hiihtää. Sitten on tietenkin näitä vääräleukoja, sattumoisin yleensä ne on keski-ikäisiä miehiä - sorry - jotka rupeavat sitten somessa paukuttamaan, että mikä ihmeen ilmastonmuutos, että lunta tulee.

Puhuja 1 [00:19:56]: Se on just näin, että sellainen yksinkertainen viesti on helpompi vastaanottaa, niinkun vaikka semmoinen että talvet on lumettomia ja kesäisin on helleputkia. Se on selkeä. Mutta sitten kun se ei olekaan niin, niin sitten se on vaikeampi. Mutta kyllähän se, että meillä lämpötilat talvella nousee ja sademäärät kasvaa, niin kyllä sitä lunta tulee myös tulevaisuudessa. Ja se oli ehkä minulle itselle sellainen yllättävä, kun kirjoitin Suomen luonto 2100 -kirjaa, että kun mä niihin tutkimuksiin perehdyin, että tämmöiset runsaat lumisateet, niin niiden määrässä ei tapahdu siis muutosta edes tässä koko kuluvalle vuosisadalla, että niitä on nyt yhtä paljon lukumäärällisesti. Että yhtä usein tulee se semmoinen lumikaaos, että tulee kerralla 20 senttiä lunta, koska tavallaan me ollaan kuitenkin siellä lähellä sitä nolaa ja sitten mitä lähempänä me ollaan sitä nolaa, mutta pakkasella, niin sittenhän sitä lunta tulee kerralla paljon. Koska sitten taas jos olis enemmän pakkasta, niin sittenhan yleensä sateetkin on paljon vähempiä, koska se on kuivempaa se ilma. 20 asteen pakkasessa harvemmin tulee runsaasti lunta. Mutta se oli semmoinen ja siihen pitää varautua myös tulevaisuudessa. Kyllä minä ainakin itse mietin, että sitten kun oli tässä se erittäin sateinen vuosi, niinkun talvi, ja sitten oliko se 2021, Helsingissä tai eteläisessä Suomessa oli ennätysateinen, niin kyllähän sekin ainakin pyöräilijän näkökulmasta oli aika erikoista. Tuntui, että vähempikin riittäisi, että tuli lunta, mutta sitten myös sitä vettä. Ja sitten jotenkin se valtava vaihtelu, että tuntui että ei ole aamulla ja illalla samaa keliä ikinä, vaan koko ajan vaihtelee. Niin, sellaista se nyt sitten on.

Haastattelija 1 [00:21:50]: Tuossa kirjassa kun sä luotaat tulevaisuutta, niin noi mitä ollaan tässä juteltu, niin juuri linjassa menee niin, että eihän se näin mene, että no, nyt, että kaikki yksinkertaisesti muuttuu, että ilmastonmuutoksen seurauksena Lappi on lumeton, vaan päinvastoin että se talven luonne on muuttunut. Olet varmaan, niinkun moni meistä oman elämänsä maailmanparantajista, niin tykätään aika moni meistä käydä pohjoisessa ja se Lapin luonto kiehtoo, niin itselle on tullut tosi paljon, kun on tullut tuttavuuksia siellä, niin semmosia elämän eri juoksuista olevia ihmisiä, niin kukaan heistä ei ole vinoillut, että äh,

ilmastonmuutos, vaan nimenomaan sanonut... Ja se semmoinen yhtenäinen viesti mitä on havainnut on se, että talvi on muuttunut tosi dramaattisesti.

Puhuja 1 [00:22:32]: Kyllä se on just se talvi, missä sen huomaa eniten. Että vaikka pohjoisessa lunta on paljon ja ennusteidenkin mukaan lumimäärät pohjoisessa kasvaa, mutta just tämä vaihtelu, että sitten se lumi voi tulla tosi myöhään, mikä tietenkin vielä pohjoisessa on vielä dramaattisempaa, koska siellä on niin pimeätä, että sitten jotenkin se, että... Että eihän me täällä etelässä edes ymmärretä miltä tuntuu semmoinen marraskuu, että päivä on lyhyt ja sitten on vaan mustaa. Itsellä on tosi sama kokemus, että olen käynyt vaikka puhumassa pohjoisessa, niin sitten ihmiset todella ovat huomanneet ja tuntevat sen. Ja ehkä enemmän myös eletään yhteydessä luonnon kanssa ja ulkoillaan paljon ja muuta. Ja vuodenaikojen vaihtelu, että jos vielä ajatellaan että siellä on kahdeksan eri vuodenaikaa, niin on tottunut että miten vaihtuu se talvi kevättalveksi ja kesä ja ruska-aika ja muuta. On totuttu, että ne tietyllä lailla muuttuu, mutta että nyt se on sitten tosi erilaista. Ja kyllähän se just tämä vaikka vaihtelu, että vaikka sitä lunta olisikin paljon, mutta sitten, että jos sielläkin, kun pohjoisessakin on niitä vesisateita ja on sitä lauhaa siellä välissä, niin kyllähän se muuttaa tosi paljon sitä lumipeitteen rakennetta, joka sit taas varsinkin luonnon eliöille on merkittävä muutos.

Haastattelija 1 [00:24:03]: Niin, tässä kirjassa tulee tosi kiinnostavia... Jos nyt pysytään hetki pohjoisessa, niin miten nämä muuttuneet talvet vaikuttaa tällaisiin arktisiin erikoistujiin. Sä puhut jääleimistä ja sitten on sopulit, porot, mitkä laiduntaa luonnon äärellä ja sit kun se lumen koostumus muuttuu, niin nämä ovat niitä trendejä jotka ilmeisesti tulevana vuosikymmeninä tulevat voimistumaan.

Puhuja 1 [00:24:26]: Kyllä on ja kyllähän se on tosi dramaattista varsinkin tunturiluonnossa, missä on vähän lajeja ja ne ovat erikoistuneet siihen äärevään säähän, että on kylmää ja kesä on lyhyt ja on paljon lunta. Et kyllähän kaikki muutokset siinä asettaa niitä myös vaaraan, koska sitten varsinkin lauhtuminen tuo sitten taas parempia edellytyksiä muille lajeille. Ja sit just se lumen ja veden vaihtelu, et varsinkin se että lunta tulee myöhemmin, et jos sinne ehtii sitten jäätyä joku tällainen vesipinta sinne pohjalle, niin se on kyllä kaikille kasveille ja eläimille tosi vaarallista, koska sitten sen pitäis sulaan maahan sataa sen lumen, että se suojaisi sitä mahdollisimman hyvin, ja sit toisaalta vaikka porot ja kaikki muut eläimet pystyisivät hyödyntämään sitä ravintoa sieltä maan pinnalta. Ja sitten toisaalta se, että jos sitä lunta on ihan valtavan paljon, niin kyllähän sekin sitten myös jossain kohtaa on ongelma. Ja kyllä olen tosi paljon tässä nyt vaikka ihan viime aikoina miettinyt tätä pohjoisen vähälajista luontoa, että kun on kyttyrälöhtä ja on lintuinfluenssaepidemiaa ja sitten on tämä ilmastonmuutos ja sitten me ihmiset ajatellaan, että siellä on se koskematon luonto, pohjoisessa. Että onhan siellä valtava ristiriita, että kuinka ison paineen nämä erilaiset vieraslajit ja vaikka tällainen lintuinfluenssaepidemia aiheuttaa, että miten se lajisto pystyy toipumaan näistä sitten samaan aikaan, kun se ilmastonmuutos aiheuttaa sitä painetta. Että kyllä tässä täytyy myöntää, että varmaan tuo kirja aika monta kertaa ehtii vanheta, ennen kuin tullaan sinne 2100 vuoteen. Niin isoja muutoksia tapahtuu tosi lyhyessäkin ajassa, just tuossa lajistossa.

Haastattelija 1 [00:26:31]: Sun pitää päivittää aina 10 vuoden välein, että seuraava volyyymi.

Puhuja 1 [00:26:35]: Joo, kyllä mä tuossa jossain vaiheessa mietin, että sen voi päivittää silleen että vaihtaa vaan vuosiluvun, joku 2050. Että asiat tapahtuu niin paljon nopeammin. Jotenkin vaikka kun oli tosi kuuma kesä, niin ihmiset oli silleen, että joo, mä luin tätä sun kirjaa ja tuntuu että se on jo nyt täällä, mistä se kirjoitat. Niin, ei sen pitäis olla.

Haastattelija 1 [00:26:56]: Tiedätkö, vähän sama. Mulla välillä unohtu se, että ai niin, totta, tämähän on aikamatka. Kun totta kai siellä oli... Pikkasen juonen palistuksia, niinkun ahma, norppa, naali, tulevaisuudennäkymät eivät ole kauhean ruusuisia ja ne ovat toistaiseksi vielä täällä, mutta merkit on aika huolestuttavia, niin mullekin piti aina muistuttaa että aivan, sä kirjoitat nyt siitä tulevaisuudesta. Ja totta kai, tässä pitäisi... Eihän kukaan voi... Kellään ei ole kristallipalloa, mutta toi on aika kiinnostava ajatus, että niin, tää 2100 voi olla että joudutaan muuttaa 2040, 2050.

Puhuja 1 [00:27:35]: Niin. Mutta sitten se oli kans jännä mitä olen kuullut tästä, että sitten kun loin tommosen tulevaisuuden kuvan, niin sit tavallaan positiivisena ihmiset on sanoneet, että ihanaa että joku kertoi jonkun tulevaisuudenkuvan, joka on kuitenkin jotenkin silleen käsiteltävä. Kun just ilmastonmuutosuutisointi vaikka helposti luo semmosen kuvan, että kaikki vaan tuhoutuu ja katastrofi tulee, niin sit just varsinkin vaikka nuorille, että sit se voi näyttäytyä ihan hirveän pelottavana ja jotenkin hahmottomana, että mitä se tulevaisuus voi olla, niin sit tavallaan tuossa kirjassa on se, että okei, et tavallaan joo, moni asia on muuttunut ja vaikka just se norppa tai naali voi olla ihan hirveän surullinen tragedia, mutta sitten tavallaan se kokonaiskuva on kuitenkin semmoinen, että täällä voi edelleen elää. Että asiat ovat vähän muuttuneet, mutta sitten ne ovat jollain tavalla myös siedettäviä, varsinkin Suomen näkökulmassa. Se oli ehkä semmoinen, mitä en ollut edes itse ajatellut kirjoittaessa, että on tärkeää vaan luoda niitä sellaisia tulevaisuuskuvia, jotka ovat jollain tavalla myös tavoiteltavia, että me ei vain mentäisi kohti jotenkin jotain sellaista pelottavaa tragediaa.

Haastattelija 1 [00:28:58]: Niin, sen asian ytimessä kun miettii että tän meidän negatiivisen uutisen kulttuuri ja kierre, niin jos sitä seuraa ja ammentaa tiedon luonnosta, ilmastonmuutoksesta, tällaisista valtavista, hyvin abstrakteistakin termeistä, niin se voi olla aika tuhoon tuomittu apocalypse päivä nyt. Mä jotenkin siinä tykkäsin tästä kirjasta, että kun sä oot perehtynyt ja mennään syvälle siihen aiheeseen, niin sieltä tulee niitä... Se ei ole vain mustavalkoista – että tuhoa, tuhoa, tuhoa - vaan että elämä muuttuu. Elämä jatkuu. Niin kuin sanoit alussa, että siellä metsässä kävellään edelleen, niin kuin ihminen on tehnyt pitkään.

Puhuja 1 [00:29:38]: Just joku sanoi, että sehän onkin hyvä tulevaisuuskuva, että jos me lähdetään siitä, että jos me tähdätään siihen että tulevaisuudessa me voidaan kävellä metsässä ja kuunnella linnunlaulua, niin sittenhän meidän pitäisi rakentaa sitä meidän elämää siihen suuntaan, että se olisi mahdollista. Se tietenkin tarkoittaa tiettyjä asioita. Meidän pitäisi suojella niitä metsiä ja niitä lintuja ja miettiä sitä muuta elämää mikä mahdollistaa sen, että voi kulkea metsässä ja kuunnella linnunlaulua.

Haastattelija 1 [00:30:08]: Nimenomaan ja niin kuin sanoit aikaisemmin, että kun tämä ei ole ilmastonmuutoskirja. Se on iso osa tätä teemaa, mutta siellä on se ihmisen kädenjälki monessa mielessä ja metsien kohdalla se näkyy tosi vahvasti. Minkälainen kokemus tämä oli

lähteä tämmöistä kuitenkin aika isoa kansallista aihetta, niin kuin metsien käyttö... Kun miettii tässä taas sitä uutista tai julkista keskustelua, niin se on usein aika repivääkin.

Puhuja 1 [00:30:33]: Onhan se, joo. Ja sitten tietenkin ehkä se, että kun olen itse siinä työroolissa tottunut siihen, että tavallaan asioihin suhtaudutaan asioina ja asiallisina ja näin, niin olihan se jotenkin hauska myös tajuta siinä kun kirjoitti sitä kirjaa, että nyt tämä on minun. Se on minun nimellä, että tavallaan minä voin kirjoittaa... Tavallaan... En voi sanoa, että omia mielipiteitäni. Sitä mä teen ehkä tässä uudessa kirjassa, koska se on tietokirja, mutta että tietoon perustuen mä voin kirjoittaa ne asiat niin kuin ne ovat, eikä mun tarvii tavallaan miettiä, että kuka tässä nyt on mitäkin mieltä. Että onhan se ikävä ja ehkä tässä luonnosta puhuessa muutenkin, että olisi kiva sanoa että asiat on kivoja ja ihania ja ihanaa kulkea täällä metsässä ja kuunnella linnunlaulua, mutta sitten siihen väkisinkin aina tulee myös se rinnalle, että on asioita mitä voisi tehdä paremmin. On asioita, mitä on tehty vaikka Suomessa huonosti ja Suomen luonto voi tietyiltä osin huonosti. Se pitää vaan voida sanoa ääneen. Jotenkin ainakin itsestä tuntuisi, että sitten jollain tavalla ehkä missaisi sen mahdollisuuden, jos ei sanoisi sitä että mitä tässä voisi korjata, vaan... Tai tois niitä ongelmia esille, vaan puhuis vain niistä kivoista asioista. Onhan se semmoista tasapainoilua, että ei jotenkin halua tarkoituksella provota tai suututtaa ketään, tai paasata liikaa, mikä oli varsinkin nyt uuden kirjan kanssa aika semmoinen, että mietin aika paljon että miten mä tasapainotan semmoisen ihanan, kivan luonnossa olemisen ja siitä nauttimisen ja sitten semmoisen paasaamisen siitä, että mitä kaikkea pitäisi korjata ja tehdä paremmin.

Haastattelija 1 [00:32:26]: Joo. Se on aina semmoinen häilyvä viiva, että pitää kuitenkin paasata, että ihmiset tietää, mutta että missä se menee överiksi, niin se on vähän vaikea aina löytää.

Puhuja 1 [00:32:35]: Joo, sitten kun muiden lintu-ihmisten tai luontoihmisten ja ilmastoilmistien kanssa innostuu paasaamaan, niin sitten aika monikin teksti näyttää kauhean kiltiltä, mutta sitten jos tekee ikään kuin muille ihmisille sitä kirjaa, niin sitten täytyy yrittää jotenkin nätisti kertoa.

Haastattelija 1 [00:32:54]: Nyt tulikin mieleen, että jos tästä Maailmanparannus-podcastista tehdään seuraava tuotantokausi, niin muutetaan sen nimeksi Paasaus-podcast. Annetaan palaa kolmetuntisia jaksoja.

Puhuja 1 [00:33:04]: Niin, se olisi sellaista kaikille muille paasaajille, sellaista ah, ihanaa, kerrankin saa. Kiitos, kiitos.

Haastattelija 1 [00:33:12]: Silleen, että jos kuuntelet sitä linja-autossa ollessa, niin näkee että ihminen vaan - aagh! Elää mukana siinä.

Puhuja 1 [00:33:18]: Niin, niin.

Haastattelija 1 [00:33:19]: Ehkä me tehtäis kansallinen julkisen palvelun semmoinen palvelus kaikille, että saadaan vähän purkaa tunteita.

Puhuja 1 [00:33:28]: Niin.

Haastattelija 1 [00:33:31]: Ei vaan, mutta vakavasti puhuen, niin toi mikä tuli siitä, kun sanoit siitä että ilmastokriisi, luontokato, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen Suomessa, mikä on totista totta, niin tämä perinteinen sananlaskuhan sanoo että julkiseen agendaan mahtuu vain yksi kriisi kerrallaan. Ja nyt me ollaan jouduttu aika nopeastikin tajuamaan, haluttiin tai ei, että me eletään useiden kriisien keskellä, jotka ovat kytköksissä toisiinsa. Tässä sun kirjassa tuli mun mielestä ei ylipaasaavalla, vaan kiinnostavalla tavalla, ja justiin eri lajien kautta, että miten esimerkiksi vaikka metsissä se linnunlaulukin muuttuu ilmastonmuutoksen, mutta myös sen metsien muokkaamisen seurauksena.

Puhuja 1 [00:34:11]: Se on juuri näin. Itse asiassa tuli just linnunlaulusta mieleen, kun olin tuossa juuri poimimassa mustikoita. Oli vähän hiljainen aika vuodesta, mutta sitten oli yksi kohta missä oli ihan valtava sirkutus ja siinä oli kymmenkunta lajia yhdessä kohdassa. Siinä oli todennäköisesti kirjanpainaja-tuhon kuusia ryhmä, niin sitten se jotenkin avas silleen silmiä, että miten ihmiset ehkä aina välillä katsoo asioita väärästä suunnasta. Tai silleen, että totta kai se on ihan hirveetä että tämmöisiä tuholaisia tulee ihmisten omistamiin metsiin ja sitten ne tuhoutuvat ne puut ja menetetään tulot niistä, mut että sitten tavallaan luonnossa se on ihan luonnollista, että on sellaisiakin lajeja ja sittenhän ne linnut vaikka voi käyttää niitä ravinnokseen ja se tuo omanlaisensa ekosysteemin siihen. Ja sitten tämmöisessä tasapainoisessa sekametsässä se on usein tosi paikallinen. Tämäkin oli semmoinen luonnonsuojelualue, että se oli vaan tosi paikallinen siinä se tuhokohta. Sit jotenkin se semmoinen kauhean jotenkin yksisilmäisyys... Että totta kai on se talous ja sehän meitä pyörittää ja metsänomistajilla on tietynlainen rooli siinä metsässä ja muuta, mut sitten että jotenkin siihen sais niitä muitakin puolia siihen keskusteluun, että sitten on myös se luonto ja me myös hyödytään siitä, että se luonto voi hyvin. Senkin voi aina joskus sanoa ääneen.

Haastattelija 1 [00:35:51]: Ja se oli kiinnostavaa mitä sä puhuit, että kun taas mä jankkaan tätä ilmastonmuutos-luontokato-aksoomaa, niin että jos sulla on yhden puulajin sellainen perinteinen talousmetsä ja ilmastonmuutoksen vaikutukselle me voidaan rajallisesti tehdä mitään, ainakaan niinkun että me... Meidän päästöt on... Vaikka me olemme tietenkin tärkeä osa tätä ratkaisua kansainvälisellä tasolla, mutta siis se että jos sulla on sellainen luonnontilaisempi sekametsä, niin se kestää myös näitä ilmastonmuutoksen vaikutuksia, kuten tuhoalaishyönteisiä paremmin, kuin sitten se yhden puun, valtapuulajin talousmetsä. Tämä oli kauhean kiinnostavaa, että jos annetaan luonnolle enemmän tilaa, niin se myös ottaa vastaan näitä ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Puhuja 1 [00:36:32]: Niin, aivan. Sitten jotenkin ehkä sellaiseen, että varmasti sopivissa olosuhteissa se on niin että me voidaan ajatella, että tämä on kauhean tehokasta, että laitetaan vain tuota yhtä puuta tuo koko pläntti ja sitten ne kasvaa siellä tasaisesti, mutta sitten kuitenkin ehkä luonto itse on järjestänyt sen metsän sillä lailla, että se olisi mahdollisimman sopeutuvainen myös tällaisille just vaikka uusille lajeille, tai hyvin vaihteleville olosuhteille. Nyt sitten tietenkin, kun meillä olosuhteet vaihtuu tosi paljon nopeammin kuin mitä nyt vaikka meidän puiden historiassa on tässä aikaisemmin tapahtunut, niin kyllä se semmonen monimuotoisempi metsä myös paremmin sietäisi sitä kuivuutta, tai niitä vaihtelevia talviolosuhteita, tai juuri niitä tulokaslajeja. Että kuitenkin metsässä vaikka tuholaiset ovat yleensä aika erikoistuneita tietyn tyyppiseen puuhun, jolloin monilajinen puusto, niin siellä tietenkin vain osa niistä puuyksilöistä kärsii niistä.

Haastattelija 1 [00:37:40]: Tuo on kyllä kiinnostava ajatus ja niin kuin sanoit, että haastavaa on sitten se, että kun siellä on se tietoisuus siitä metsäluonnon köyhtymisestä ja toisaalta on sitten taloudelliset vaikutteet ja imperatiivit. Nyt on tietenkin paljon puhuttu tästä jatkuvan kasvatuksen menetelmästä. Millä mielin sä olet katsonut tätä luonnonsuojelun, monimuotoisuuden varjeleminen, versus taloudelliset näkökulmat. Onko ne aina vastakkain?

Puhuja 1 [00:38:10]: Kyllä ne näyttävät olevan aika paljon vastakkain, mutta en tiedä ovatko ne oikeasti niin paljon vastakkain. Kyllähän siinä vaikka siinä jatkuvassa kasvatuksessa on aika paljon mahdollisuuksia varmasti lisätä sitä. Tietenkään se ei myöskään ole kauhean mustavalkoista. Toki on paikkoja missä ei voi harjoittaa jatkuvaa kasvatusta ja sitten jos niitä puumääriä halutaan mitä meillä nyt käytetään, niin se tarkoittaisi myös isompaa pinta-alaa. Mutta faktahan on se, että ihan näin ei voi jatkaa ja sitten... No, nyt tietenkin on myös tämä hiilivarasto-hiilinielukeskustelu, että jännällä kyllä odotan että minkälaisia suunnanmuutoksia tässä tulevina vuosina tehdään, koska aika nopeastihan tälle asialle pitäisi tehdä, että onneksi ei tarvitse itse sitä päättää. Mutta isoja haasteita näiden eri asioiden yhteensovittamisessa kyllä on ja kyllä siinä varmasti... Että totta kai on kiva sanoa, että ei avohakkuulle, koska eihän me kukaan niistä tykätä, eikä meidän lajisto tykkää, mutta sekään ei ole mahdollinen ratkaisu. Mutta toki varmasti se, että voitais vähentää niitä avohakkuja ja ehkä viedä metsänhoitoa toisentyypiseen suuntaan, niin on jonkinlainen ratkaisu, mutta että miten se sitten käytännössä hoituu, kun meillä on tietty tapa ollut hoitaa asioita ja on se talous myös rakennettu sen tavan ympärille. Mutta että kyllähän silleen sekä se luontokato, että sitten myös vaikka tämä hiilivarastoasia, niin näyttää että kyllä tähän jotain muutoksia pitää tulla.

Haastattelija 1 [00:39:57]: Tämä on tosi tärkeää mun mielestä, että ylipäättänsä kun me puhutaan näistä asioista, että me puhuttais oikein termein. Toi oli yksi toi hiilinielu-hiilivarastojuttu tossa kirjassa, mikä mulla pomppasi, koska siihen törmää tosi paljon mediassa. Itsekin oon kuullut, että ihmiset on silleen että mikä se on. Otetaan taas sama, että jos mä lähtisin tästä nyt kahville kaverin kanssa, että mä voisin päteä tällä asialla, kun tunnetusti hiilinielu on aihe millä pääsee pätemään kahvilassa ja baarissa muille ihmisille, niin miten tää nyt siis menee. Hiilinielu, hiilivarasto? Onko vanha metsä semmoinen hiilen päästäjä, vai miten tää toimii? Sä hyvin tätä avaat kyllä kirjassa.

Puhuja 1 [00:40:34]: No, tietenkin luonnossa metsähän on aika semmoinen tavallaan plusmiinus nolla hiilelle, että se puu kasvaessaan ottaa ilmasta hiilidioksidia ja muuttaa sen hiileksi ja sitten siitä puun rungosta tulee hiilivarasto. Mutta sitten tietenkin siinä tapahtuu myös paljon muuta, että muun muassa sinne maaperään varastoituu hiiltä muun muassa karikkeen muodossa ja sitten tietenkin jossain määrin sitä myös vapautuu sieltä, koska sitten vaikka lehdet tippuu maahan ja sitten ne maatuvat, jolloin sitä vapautuu takaisin. Siinä liikkuu sitä hiiltä eri suuntaan. Mutta metsähän on lähtökohtaisesti hiilen varasto, eli niihin puihin ja siihen maahan on varastoitunut sitä hiiltä. Vaikka hirsitalo voi olla hiilen varasto, että siellä se on pitkäaikaisesti siellä, se hiili. Ja sitten muun muassa avohakkuissa tietenkin ne puut poistetaan siitä, jolloin ne on joko hiilen varasto jos ne on pitkäaikaisesti jossain hirsitalossa tai muussa tämmöissä pysyvissä varastossa, mutta sit jos ne käytetään vaikka selluksi tai polttoon, niin sittenhän ne vapautuvat saman tien hyvin nopeasti takaisin

ilmakehään. Ja myös siitä maaperästä vapautuu tosi paljon hiiltä sitten sen jälkeen, jos se on avohakattu, jolloin se on hyvin voimakas hiilen lähde. Sitten kun istutetaan uusi metsä, niin sittenhän se alkaa jossain kohtaa niellä sitä hiiltä, jolloin siitä tulee hiilinielu. Että missä kohtaa, niin sitten se riippuu taas siitä että minkälainen se on se maaperä ja minkälainen se oli se hakkuu, koska sitten se maaperä voi olla tosi pitkään myös hiilen lähde sen jälkeen, vaikka siinä kasvaisi jo niitä uusia puita, että ennen kuin ne sitten on taas... Ennen kuin se hiilen nielu siinä puussa on isompi kuin se lähde siellä maaperässä. Mutta lähtökohtaisesti yleensä kasvava metsä on hiilinielu. Paljohan juuri puhutaan tästä, että se on se 30-40 vuotta mitä se on tosi tehokas hiilinielu, mutta kyllä se voi pitkälle olla sinne 70-100 vuoteen, että se on tehokas hiilinielu. Ja sitten jos puhutaan pelkästään nieluista, niin sitten helposti tullaan siihen keskusteluun, että kannattais vaan kasvattaa mahdollisimman paljon, nopeasti, nuorta metsää, mutta sitten siitä unohtuu se varasto-osuus. Kyllähän meillä nyt varsinkin, kun me ollaan tilanteessa jossa meillä on ihan liikaa hiilidioksidia ilmakehässä ja me koko ajan sitä sinne fossiilisten polttoaineiden kautta ja erityisesti tuotetaan lisää sitä hiilidioksidia sinne ilmakehään, niin kyllähän se kaikki hiili mitä me voidaan pitää pois sieltä ilmakehästä olisi se tämänhetkinen tavoite. Näkisin.

Haastattelija 1 [00:43:29]: Joo, toi on hyvä, koska se helposti saattaa, varsinkin jos siellä on taustalla ihmiset joilla on intressi asiassa jonkunlainen, niin se yksinkertaistetaan että joku talousmetsä on oikein ilmastonmuutoksen kannalta ja vanha metsä on väärä ja näin, että se menee helposti... Että jälleen kerran, summa summarum, asia on aika monimutkainen. Mutta jos haluaa perehtyä tähän asiaan, niin siinä täytyy ottaa huomioon monta...

Puhuja 1 [00:43:50]: Joo. Ja sitten se on aina, että totta kai vaikka luonnon näkökulmasta se on ihan omanlaisensa, että sitten varmasti se ettei tehtäis millekään metsälle juuri mitään, niin olisi paras vaihtoehto. Mutta sitten on tietenkin luonnon kannalta vaikka ne kaikista vanhimmat metsät mitkä ovat tosi tärkeitä ja se, että voitaisiin aloittaa siitä että suojellaan ne ja mietittäis se niiden verkosto, että se olisi mahdollisimman tasapuolinen. Nythän meillä on aika paljon pohjoisessa enemmän suojelualuetta, kuin sitten taas vaikka etelässä missä on vanhaa metsää todella vähän. Että luonnon kannalta voitaisiin keskittyä ainakin niihin kaikista tärkeimpiin asioihin ja sitten sillä lopulla miettiä, että miten sitä talousmetsää voisi hoitaa sillä lailla että voisi samaan aikaan minimoida niitä vahinkoja sille luonnolle ja sitten toisaalta myös sille ilmastolle ja sitten vielä miettiä niitä talousnäkökulmia. Onhan se tosi monimutkainen paletti, aidosti.

Haastattelija 1 [00:44:48]: On. Ja tällä hetkellä niin kuin tuot kirjassa esille, että vaikka meillä on metsäpinta-alaa tosi paljon, niin sitä vanhaa metsää saatika luonnontilaisen kaltaista metsää on tosi vähän, niin on kiinnostavaa ajatella ton 2100-numeron teemassa, että miltä näyttää Suomen metsien rakenne lähivuosikymmeninä. Mihin se menee? Vaikea sanoa.

Puhuja 1 [00:45:10]: Niin, vaikea sanoa. Kyllähän tässä nyt vielä sitten ehtii 80 vuodessa muutama kierto käydä, ainakin niissä talousmetsissä. Kyllähän siinä ehtii jo aidosti tapahtua myös muutoksia. Ja kyllähän nyt vaikka, että meidän talousmetsät ovat olleet aika kuusipainotteisia ja se on nyt aika hyvin tiedossa, että se ei ole välttämättä kauhean kestävä ratkaisu kun ilmasto muuttuu, koska se kuusi huonosti sietää niitä muutoksia mitä meidän ilmastossa tapahtuu ja on paljon tuholaisia, sienitauteja, jotka uhkaavat juuri kuusta. Ja ilmastollisesti lehtipuusto pärjää paremmin maan etelä- ja keskiosissa, että varmasti sen

osuus tulee muuttumaan. Kyllä se on esimerkiksi sellainen, mikä aidosti muuttaa sitä, että miltä se Suomen luonto näyttää. Ja miltä näyttää ihan, kun ajelee tuolla autolla. Saa nyt sitten nähdä, miten tämä kaikki hiilinielu-varastoasiat muuttavat tätä, että kuinka erinäköistä se metsänhoito sitten on tulevaisuudessa. Mutta kyllä ainakin näkisin, että se että olisi ehkä enemmän just sitä sekametsää, niin olisi semmoinen tavoiteltava ratkaisu.

Haastattelija 1 [00:46:20]: Niin, sä kirjoitat että Suomen 2100, niin kuuset vähentyvät voimakkaasti etenkin pohjoisessa ja mänty valtaa siltä alaa. Etelässä taas sitten niin kuin sanot, lehtipuut. Mun on nyt siis tunnustettava, mä muistan että sä oot kirjoittanutkin joskus joulukuusesta, olisko Yleen artikkelin. Se oli hyvä ja sitten, mutta... Nyt tämä on taas tämmönen henkilökohtainen, mutta kun se on niin hieno, niin mun pitää nyt tunnustaa tää synty tässä, että kun mä oon jotenkin kasvanut sellaiseen, että se korpikuusikko joka on varjoisa ja pimeä ja sit siellä voi olla karhu jossain, niin se on jotenkin semmonen mulle kauhean sielunmaisema jopa näin, niin se ei sitten kuitenkaan olekaan niin hyvä. Onko se näin, että mun pitäisi... On huono omatunto. Ei saa tykätä, että mun pitää ruveta enemmän fiilistelemään lehtimetsiä.

Puhuja 1 [00:47:06]: Ei, tykkää vaan. Se on tosi hyvä. Tykkää ihmeessä. Ei ne oo niin mustavalkoisia, että ei se kuusi katoa mihinkään. Ja sitten varsinkin... No, sille sopivilla kasvupaikoilla, niin varmasti voi hyvin ihan tulevaisuudessakin. Ja kyllähän se sekapuusto suojelee myös sitä kuusta. Sehän on tavallaan just se hyvin silleen isossa kuvassa, että jos on pelkkiä kuusia, niin sitten se riski silleen että sitten ne ei pärjää siinä tulevaisuuden ilmastossa ja myös tässä muussa paineessa mitä ne kuoriaiset ja sienitaudit ja muut aiheuttavat, mutta että... Että ei ne kuuset tosiaan häviä kokonaan. Kyllä uskon, että voit sitten tulevaisuudessa myös siellä korpikuusikossa ihastella olemista.

Haastattelija 1 [00:48:03]: Niin, kansallisromanttista eetosta tässä nyt paasaan. Mutta tarkoitat juuri tässäkin sitä, että mitä puita istutetaan, että se on se oleellinen kysymys.

Puhuja 1 [00:48:13]: Totta kai se luonnontilainen puusto muuttuu myös ihan samalla lailla ja se varsinkin muuttuu sen olosuhteiden muuttuessa, että aidosti ne lehtipuut pärjäävät paremmin. Mutta että ei se kuusi nyt häviä.

Haastattelija 1 [00:48:31]: Sä tuossa kirjassa mun mielestä hyvin tasapainoilet semmosen, että se on se realismi miltä se näyttää nykytutkimustiedon valossa ja sit on muuttuja sitten on... Elämä jatkuu, niin kuin ollaan puhuttu, mutta sitten just esimerkiksi tämmöisiä nykyajassa, semmosia avainlajeja kuin Saimaan norppa, jota on suojeltu pitkään, niin onko se niin tällä menolla, että se tulee kuitenkin katoamaan.

Puhuja 1 [00:48:56]: En mä tiedä. Minun piti kirjoittaa siitä jotakin. Tuo kirjahan perustuu tutkimukseen, että paljon on semmoisia kehityskulkuja jotka tapahtuu tässä ajassa, tai sitten että on aidosti tutkimusta, että miten ilmastonmuutos vaikuttaa johonkin tiettyyn lajiin. Kyllähän nyt kun on nähty, että ne norpat voivat vaikka pesiä niissä tekopesissä, niin voihan se olla että se sitten tottuu siihen, että vaikka lunta tai jäätä ei olisikaan, niin ne pystyy sitten pesimään niissä tekopesissä, että ihminen pystyy sillä lailla niitä auttamaan. Että ei se ole sanottua.

Haastattelija 1 [00:49:35]: Sori, tämä oli vähän tyhmästi esitetty kysymys, että sinulla ei ole kristallipalloa edelleenkään.

Puhuja 1 [00:49:43]: Mutta mielenkiintoistahan sitä on pohtia, aidosti.

Haastattelija 1 [00:49:51]: On, on.

Puhuja 1 [00:49:52]: Ja ollaanko me valmiita? Mitä me sitten tehdään?

Haastattelija 1 [00:49:48]: Nimenomaan ja se, että kun sitä pohtii ennakkoluulottomasti. Että me ei... Olla tietoinen siitä, että vaikka sitä suojellaan sitä lajia, niin se ei takaa sitä, vaikka me kuinka haluttais, koska ne muutokset on valtavia. Samaan aikaan ne juurisyyt mitä pitäisi tehdä, niin ainakaan tällä näkymin ne ei ole muuttumassa - eli päästöjen vähennys.

Puhuja 1 [00:50:08]: Ja se on tietenkin, niinkun Saimaan norppa on siinä mielessä kauhean hyvä laji ja minkä takia se on tietenkin ollut semmoinen luonnonsuojelun symboli, koska se on niin vähän lukuinen, että siinä alkaa aidosti tulla se minkä takia siitä luonnon monimuotoisuudesta pitää puhua, että kullakin lajilla pitäisi olla riittävästi niitä yksilöitä ja riittävän monipuolinen se ympäristö, että ne pystyisivät sopeutumaan niihin muutoksiin. Niin, tavallaan, että sitten ehkä just se, että on mahtavaa että me ollaan päästy sen Saimaan norpan kanssa nyt siihen tilanteeseen, että niitä on jo tuplasti enemmän kuin silloin huonoimmillaan. Että se parantaa mahdollisuuksia huomattavasti. Ja ehkä siinä just se, että minkä takia se luonnon monimuotoisuus ja ilmastonmuutos ovat niin tärkeitä yhdessä, että se ilmastonmuutos aiheuttaa lajeille sitä painetta muuttua ja se muutos on... No, ne muuttuu helpommin ne lajit, jos on hyvässä kunnossa ikään kuin se kanta jo siinä lähtötilanteessa.

Haastattelija 1 [00:51:20]: Niin ja norpan kohdalla, jos olen ymmärtänyt oikein, niin todennäköisesti Saimaan norppaahan ei olisi, jos ei sitä olisi alunperin ruvettu suojelemaan vuosikymmeniä sitten, 70-luvun lopussa. Että kyllä ihminen on pystynyt tekemään paljon hyvääkin.

Puhuja 1 [00:51:34]: Niin, tai siis korjaamaan itse tekemiänsä vahinkoja.

Haastattelija 1 [00:51:42]: Kyllä, kyllä.

Puhuja 1 [00:51:44]: Et sit se on aina jotenkin silleen, että kiva että ihmiset suojelevat niitä, mutta sitten kun useimmat kuitenkin lajit ovat vähentyneet ihmisen toiminnan vuoksi, että sitten monestihan se on vähän semmoista omien vahinkojen korjaamista.

Haastattelija 1 [00:51:58]: Joo, näin se on. Ja mulla... Kun puhuttiin aikaisemmin tästä luontokuvaamisesta ja että sulle linnut on tullut yhä läheisemmäksi, niin pakko kysyä, että kun tässäkin kirjassa esiintyy monia lajeja, niin onko jotain tiettyjä lajeja jotka sulle ovat tulleet erityisen läheiseksi tänä aikana kun olet perehtynyt tähän teemaan myös lajien kautta.

Puhuja 1 [00:52:23]: No, varmasti paljonkin. Sitten, kun esimerkiksi pääsin tuossa alkukesästä seuraamaan tämmöisen kalalokkiperheen pesintää, että eihän se paljon vaadi että kiintyy johonkin lajiin. Se oli kyllä mahtavaa. Ja sitten jotenkin se aito suru mitä se aiheutti, että se pesintä epäonnistui. Ja sitten on tietenkin vaikka laulujoutsen, joka on semmoinen Suomen kansallislintu ja minkälainen tarina senkin takana on ja sen pelastus, ja sitten se elinvoima mikä tällä hetkellä on... Oikeastaan koen, että kaikki tieto lisää myös sitä tunnetta. Just vaikka seurasin Ylen tätä Sääksi-liveä, että sitten kun alkoi seuraamaan, tutustui niihin eläimiin, niihin lintuihin, että mitä nyt seuraavaksi tapahtuu, ja sitten kun tajuaa että kuinka myös traagista se on se elämä tuolla luonnossa, että ei se ole itsestäänselvää että linnun pesintä onnistuu, tai että lintu palaa muutolta takaisin, niin kyllä se aina jotenkin syventää sitä suhdetta niihin luontokappaleisiin. Linnut on ehkä silleen mulle helppoja, kun en jaksa ehkä siellä piilokojussa kökkiä yötä myöten, niin sitten lintuja voi havainnoida silleen päivisin ja jossain lähellä, kaupungissa.

Haastattelija 1 [00:54:07]: Niin, sanoit kalaluokki. Arkinen laji ja joidenkin mielestä, ehkä monienkin mielestä semmoinen riasa. Tulee mieleen, että aika kiinnostavaa että sä oot kiintynyt, sanoit, tähän kalalokkiin. Pesivään kalalokkiin.

Puhuja 1 [00:54:19]: Niin. Kyllä mä nyt mietin, että on se jännittävä seurata tuleeko se ensi vuonna takaisin. Se epäonnistui se pesintä, että ehkä toivottavasti ei, että se löytää paremman paikan. Mutta kyllä se sitten kuitenkin pitää jotenkin, tai ainakin itellä on vahvasti semmoinen, että me ollaan kuitenkin ihmiset... Vähän niin kuin hallitaan tätä, että kyllä sitä jotenkin silleen suojelavasti suhtautuu niihin muihin luontokappaleisiin. Ihailee niitä.

Haastattelija 1 [00:54:45]: Kyllä. Mä oon joskus nyt tässä tänäkin kesänä katsonut, kun tuttavapiirissä, kaveripiirissä on tullut jotain ärtyneitä postauksia Instassa näistä Kauppatorin lokeista, niin sit mä oon joskus... Enhän mä tietenkään ole viitsinyt sitä kommentoida, mutta mä nyt pelastaan sen tässä, niin että tavallaan että kun me muistettais että se, että meillä on Kauppatorin lokkeja tai mitä tahansa, niin kaikki nämä on meidän tekojen seurausta.

Puhuja 1 [00:55:11]: Joo. Ja olen miettinyt tosi paljon vaikka niitä hanhia, että kun sehän on aivan järkyttävää ja kauheata ja hirveätä kun sitä kakkaa on joka paikassa ja miten rumaa ja on vaikea liikkua ja muuta, ja sitten on silleen että niin, mutta sitten jos sä katot ympärille, että mitkä kaikki on ihmisen kädenjälkeä, että meidän pitää lähteä varta vasten sinne Lappiin, että me nähdään semmoista luontoa missä ei näkisi ihmisen kädenjälkeä. Että niitä katuja ja rakennuksia on joka paikassa ja sitten ne hanhet etsii sieltä se yhden vihreän läntin, mihin ne voi asettua. Että kyllä ne hanhetkin varmaan miettii, että miten noi ihmiset on tuhonnut tämän koko paikan, että ei täällä ole enää mitään kunnollista.

Haastattelija 1 [00:55:54]: Niin ja se on jännä ajatella, että sitten vaikka Valkoposkihanhi tai Kanadanhanhi, että miten ne on oppinut, tavallaan sopeutunut siihen meidän hallitsemaan ympäristöön, että täällä niitä ei ammuta, kun taas toisaalla Suomessa on viime vuosina tehty näitä metsästyksiä, että ne karkotettais maanviljelijöiden pelloilta, tai ajetaan pelloille joissa ne saa ruokailla. Se on jännä myös miten luonto sopeutuu tolleen että ne stadilaistuu, että

aa, täällähän meitä ei metsästetä, että me voidaan syödä ruohoa tässä, kun tossa hipsteriparis kunta syö eväitä vieressä.

Puhuja 1 [00:56:23]: Ja nythän ne taas hienosti edisti luonnon monimuotoisuutta, kun todettiin että niityllä ne hanhet ei viihdy, joten nyt sitten nurmikon sijaan on musta Arabianrantaan tehty niittyjä. Kasvatettu niittypinta-alaa. Siellä sitten jos ei hanhet viihdy, niin sitten moni muu laji kyllä, että on kukkia ja hyönteisiä ja varmasti monet muut linnut sitten hyötyy siitä.

Haastattelija 1 [00:56:46]: Eli toisin sanoen kaikki ne jotka parjaavat näitä hanhia pitäisi sanoa kiitos, hanhet. Te olette auttaneet meitä tekemään luonnosta vähän monimuotoisemman.

Puhuja 1 [00:56:54]: Niin, tai sitten jos ne häiritsee, niin sitten voi perustaa niityn siihen, niin ne saattaa sitten vaihtaa paikkaa.

Haastattelija 1 [00:57:00]: Tuo on aika konkreettinen maailmanparannuskeino.

Puhuja 1 [00:57:03]: Joo. Ja sitten ehkä jotenkin itsekin, vaikka tykkään viettää kaupungissa aikaa ulkona, niin olen kyllä ajatellut, että kyllä mä mahdun hanhien kanssa samaan kaupunkiin. Voin sitten kiertää vähän kauempaa ja istua piknikille johonkin muualle.

Haastattelija 1 [00:57:22]: Nimenomaan. Jotenkin musta on kiva ajatus, että kun luontokin on urbanisoitunut väkisinkin, koska koko maailma on urbanisoitunut, että me eletään rinta rinnan erilaisten lajien kanssa ja sitten niitä voi katsella ja ihmetellä.

Puhuja 1 [00:57:34]: Niin, miten ihanaa että ne on sopeutuneet niihin meidän ympäristöihin, koska olisi se nyt aika karua jos meillä ei olisi yhtään lintua laulumassa meille kaupungissa, tai mitään elämää missään. Kivaa, että jotkut viihtyy meidän kanssa.

Haastattelija 1 [00:57:51]: Niinpä. Ja 2100-teemassa on kiva ja kiinnostavaa ajatella, että mitä kaikkia lajeja saattaa olla meidän seurana, kun luonto muuttuu koko ajan.

Puhuja 1 [00:58:01]: Niinpä. Joo, uusia lajeja ja sit toisaalta kyllä mä myös toivon ja koen, että me ollaan ehkä semmosessa että tämä on aidosti muuttumassa, että nyt kun me ymmärretään enemmän siitä luonnosta ja sen tilasta ja niistä muutoksista, niin haluan myös nähdä että tulevaisuutta kohden se on parantamassa monen olion tilaa meidän ympärillä. Että ehkä sitten tulevaisuudessa voisi olla vielä rikkaampaa, se luonto.

Haastattelija 1 [00:58:28]: Toivotaan. Kiitos Kerttu, oli kiva parantaa maailmaa sun kanssa.

Puhuja 1 [00:58:31]: Kiitos.

[äänite päättyy]